

מסורת הש"ס

(א) זמנים ג, (ב) ז"ל ראש וזרעיון, (ג) זמנים קה; (ד) שם סנהדרין מב; (ה) נבל הענין בזמנים קה; קו, ע"ש, (ו)ויקרא דבורא דחובא פרשה ג, (ז) נבעולה ראש וכו' ע"י רש"י זמנים ג, ד"ה ונאמר להלן וז"ע, (ח) ואחרי פרשה ה, (ט) ויקרא טז, (י) כפ"א: מערב,

תורה אור השלם

1. זאת עור הפר זאת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שפך הדשן ושרף אותו על עצים כאשר על שפך הדשן אשר על האש אשר על יום הכפורים והוציאו את הברכה והקריב והקריב הבקח את הכל והקטיר המזבחה עולה הוא אשה ריח ניחוח לך: ויקרא א יג
3. זאת פר החטאת זאת שער החטאת אשר הובא את דמם לכפר בקדש יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו כאשר את עורם זאת בשרם זאת פרשם:
4. והוציא את הפר אל מחוץ למחנה ושרף אתו כאשר שרף את הפר הראשון חטאת הקהל הוא: ויקרא ד כב
5. ופשט את בגדיו וקבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור: ויקרא ו ד
6. ותתם אתה אל אלקיך הבקח והוציא אתה אל מחוץ למחנה וישחט אותה כמדרב יט ג לפניה:

תום' ישנים

כך בשרו בעורו, לאיתקש עור הפר זאת כל בשרו דברישיה דקרא לקרבו ופרשו דכתיב נהריה, במזרחא ש"י ירושלים. שכל מקום שנאמר פני אינו אלא פני קדים שטומא מנח המזרח ומוח כנגד פתחו של היכל שהוא צמער.

שני שעירי פרק שישי יומא

מה להלן וכו'. כדמפרש ואזיל: וקרבו ופרשו והוציא. בת"כ א' ה"ג

לה זאת עור הפר זאת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו והוציא מלמד שמוציאו שלם: **ונאמר להלן א' ראש וכרעים ה"ג.**

ומעולה גמר שנאמרו זה ראש וכרעים בהקטרמה שנאמר וערכו את

הנתחים את הראש ואת הפדר ונאמר

והקרב והכרעים: **כשם שפרשו בקרבו וכו'.** שנאמר ואת עור הפר זאת

כל בשרו הקיס הוצאת עור ובשר להוצאת קרבו ופרשו מה פרשו

בקרבו אף בשרו בעורו וכתיב והוציא ושרף מה הוצאתו בשרו (א) ועורו

אף שריפתו כן: **ס"ד נאמר האן מחוץ למחנה וכו'.** הגירסא הזו

משושבת היא ואי אפשר להעמידה ובמסכת זמנים ובת"כ י' הכי איתא ת"ר להלן אתה נותן להן ג' מחנות ושלא אתה נותן להן מחנה אחת א"כ למה נאמר אל מחוץ למחנה לומר

לך כיון שיצאו חוץ למחנה אחת מטמאין בגדים וגבי פר יום הכפורים תניא לה בת"כ יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו וגו' וקמתמה תנא ואמר הכי להלן צפר העדה וכהן משיח

אתה נותן להן לשריפתן וכן לג' מחנות עורה וזה הכיזת וירושלים כדליף לקמן וכאן אתה אומר אל מחוץ למחנה ושרפו דמשמע ששורפן

חוץ למחנה שכינה מיד צמחנה ליה והלא אף אלו פנימיים ואיתקישו

להדיי לשריפה ולטומאת בגדים כדאמרין גבי פר העלם דבר ועשה לפר ככשר עשה לפר החטאת (ט) וכויליה לדרשא ודרשין לפר זה פר יום

הכפורים בנס' זמנים (לט.) ובמסכת מנחות (כו.) מייטנין לה ועיקרה בת"כ וגבי פר יוה"כ נמי כתיב החטאת וגבי פר החטאת ואת פר החטאת ואת שער החטאת מה תלמוד לומר חטאת

חטאת לפי שלא למדנו שיהו מטמאין בגדים וגשרפין אביזת הדשן אלא אלו

צלצד מניין לרבות פר משיח ופר

העדה ושעירי ע"ז ת"ל חטאת

חטאת אלמא כי הדדי יניחו א"כ למה נאמר כאן מחנה אחת לא נאמרה אלא על טומאת הבגדים הכתובה אחריה והשורף אותם יכבס בגדיו ולומר לך כיון שיצאו חוץ למחנה אחת מטמאין בגדים ואף של פר כהן משיח מכאן למד שהרי לא נכתבה זו טומאת בגדים ומריבויא דחטאת חטאת אחיא כדפרשית. וה"ג **אמר מר להלן אסא נטון להם ג' מחנות וכו':** **מחוץ למחנה דנשן.** בהוצאת דשן המזבח והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה שאין [ת"ל] אינו מלמד

כלום דאנא ידענא דאל מחוץ למחנה מוציאין אותו דכתיב צפרים הנשרפים אל שפך הדשן וכתיב זהו מחוץ למחנה: ורבי

שמעון. דאמר צמתניטין אין מטמאין בגדים עד שיוצת האור צרובן האי מחוץ למחנה דכתיב צפר ושעיר של יום הכפורים מאי עביד ליה: **נאמר כאן.** צפר יום הכפורים: **ונאמר להלן.**

בפרה אדומה והוציא אותה אל מחוץ למחנה (במדבר יט): **מה כאן.**

צפרים הנשרפין חוץ לג' מחנות אף שחיטת פרה אדומה חוץ לג' מחנות: **ומה להלן.** בפרה אדומה צמזרחא של ירושלים

דכתיב זה אל נכח פני אהל מועד (שם) אלמא עומד צמזרח ופניו

למערב כנגד פתחו של היכל שהוא צכותל מזרחי (י ופתוח למזרח

אף כאן וכו': ורצנן. דמפקי ליה לקרא לטומאת בגדים ולית

להו גזירה שוה: **היכא שריף לפו.** לאחו רוח של ירושלים: לצפונה

נפקא אי נמי יליף שריפה חוץ לג' מחנות מגזירה שוה דמחוץ למחנה כרבי שמעון וקשה אמאי אינטריך לרבי שמעון מחוץ למחנה מיותר ללמד על פרה שלש מחנות נגמר לה מפרים הנשרפים כדגמר מקלל צר"פ נגמר הדין (סנהדרין דף מ:.) ויש לומר דשמא לרבי שמעון מקלל נמי מפר יוה"כ גמר כמו פרה ועוד תימה לידן נגמר מקלל שיהא חוץ למחנה מיום הכפורים דמטמא בגדים חוץ למחנה אחת ולא נגמר חוץ לג' מחנות משריפת פרים ויש לומר מסתברא משריפה אית לן למיגמר דאידי ואידי הכשירו שם מקלל לטוקלו ופרים לשורפן אצל טומאת בגדים שחוץ למחנה אחת אינן הכשירו אצל תימה מאי אינטריך קרא צפ' השוחט והמעלה (זמנים דף ק:.)

סח.

בשם שפרשו בקרבו כך בשרו בעורו. פירש"י ואיתקש שריפה להוצאה ותימה לי והא בקדשים אין למדין היקש מהיקש והכא

כיון דהוצאה גופה למדין צהיקש מדאיתקש עור ובשר לפרש היכי הדך מו גמרינן מינה שריפה צהיקש ואין לתרך כיון דנשרפין חוץ לשלש מחנות לא

חשיבי עור ובשר שלהם קודש לענין זה

שלא יחזרו וילמדו צהיקש אלא חזרין

שפיר ומלמדין צהיקש דהא צפ' איזוהי מקומן (זמנים דף ג.) מיייתי הא

צרייתא דהכא וגמר מינה דבר הלמד בג"ש חוזר ומלמד בג"ש צקדשים

אלא יש לומר דשריפה גופה איתקש לפרש כשם שפרשו בקרבו צשעת

שרפה כך בשרו וראשו וכרעיו וקרבו על בשרו וראשו וכרעיו וקרבו

ופרשו מאי תלמודא אמר רב פפא כשם שפרשו בקרבו כך בשרו בעורו: מאימתי

מטמאין בגדים: (י'תנו רבנן) י'יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו להלן אתה נותן להם שלש

מחנות וכאן אתה נותן להם מחנה אחת אם כן למה נאמר מחוץ למחנה לומר לך

כיון שיצא חוץ למחנה אחת מטמאים בגדים והתם מנא לן (י'דתניא י'והוציא את כל הפר חוץ לשלש מחנות אתה אומר

חוץ לשלש מחנות או אינו אלא חוץ למחנה אחת כשהוא אומר בפר העדה י'אל מחוץ למחנה שאין ת"ל שהרי כבר נאמר ושרף

אותו כאשר שרף את הפר הראשון ומה ת"ל אל מחוץ למחנה ליתן לו מחנה שניה

ובכשהוא אומר י'מחוץ למחנה ברשן שאין ת"ל שהרי כבר נאמר י'אל שפך הדשן הן לו

מחנה שלישית (י'ור"ש האי מחוץ למחנה מאי עביד ליה מיבעי ליה לברתניא ר"א

אומר נאמר כאן מחוץ למחנה ונאמר להלן מחוץ למחנה מה כאן חוץ לשלש מחנות

אף להלן חוץ לג' מחנות ומה להלן במזרחא של ירושלים אף כאן במזרחא של ירושלים

ורבנן היכא שריף להו ברתניא היכן גשרפין לצפונה

משיח כדפירש רש"י מדדרשי לפר זה פר יום הכפורים דאיתקש בההוא קרא לפר כהן משיח ולפר העלם וצקרא אחריתי דכתיב

ואת פר החטאת ואת שער החטאת שאין תלמוד לומר החטאת חטאת אלא החטאת ימירא לשאר נשרפין הוא דאסא הרי

איתקשו להדיי וכל שכן דקשה טפי הכא דגמר פרה בגזירה שוה מפר יום הכפורים ופר יום הכפורים צהיקש מפר כהן

המשיח דליהו גופיה יליף צהיקש בשלמא מזרחא של ירושלים דגמר יום הכפורים מפרה מצי הדך למיגמר מפר כהן משיח לרבי

פפא דפרק איזוהי מקומן דאמר צתר מלמד אזלינן ומלמד חולין הוא דפרה קדשי צדק הכיזת היא אצל היכי מלמד יום הכפורים

על פרה כיון דמלמד קודש הוא ויש לומר דפר יום הכפורים ופר כהן משיח לא צהיקש גמרי צהדדי אלא בגזירה שוה דעור

ובשר ופרש כדלעיל או בג"ש דהחטאת החטאת מהדדי דצכולהו כתיב החטאת ולא כמו שפירש רש"י דהיקש הוא והשתא ניחא

דהוא ליה דבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה ופר העלם נמי לנאמן דאמר הימנו ודבר אחר הוא היקש לאו צהיקש

יליף אלא בגזירה שוה דהחטאת החטאת ואפילו לר' מאיר דפליג צס"פ התערוצות (גס זה שם) אההוא דרשא דחטאת וקאמר אינו

צריך הרי הוא אומר לכפר כו' לאו משום דלית ליה גזירה שוה אלא ה"ק אינו צריך גזירה שוה לטומאת בגדים דמקרא דלכפר

מחנה מגזירה שוה דמחוץ למחנה כרבי שמעון וקשה אמאי אינטריך לרבי שמעון מחוץ למחנה מיותר ללמד על פרה שלש מחנות נגמר לה מפרים הנשרפים כדגמר מקלל צר"פ נגמר הדין (סנהדרין דף מ:.) ויש לומר דשמא לרבי שמעון מקלל נמי מפר יוה"כ גמר כמו פרה ועוד תימה לידן נגמר מקלל שיהא חוץ למחנה מיום הכפורים דמטמא בגדים חוץ למחנה אחת ולא נגמר חוץ לג' מחנות משריפת פרים ויש לומר מסתברא משריפה אית לן למיגמר דאידי ואידי הכשירו שם מקלל לטוקלו ופרים לשורפן אצל טומאת בגדים שחוץ למחנה אחת אינן הכשירו אצל תימה מאי אינטריך קרא צפ' השוחט והמעלה (זמנים דף ק:.)

משיח כדפירש רש"י מדדרשי לפר זה פר יום הכפורים דאיתקש בההוא קרא לפר כהן משיח ולפר העלם וצקרא אחריתי דכתיב

ואת פר החטאת ואת שער החטאת שאין תלמוד לומר החטאת חטאת אלא החטאת ימירא לשאר נשרפין הוא דאסא הרי

איתקשו להדיי וכל שכן דקשה טפי הכא דגמר פרה בגזירה שוה מפר יום הכפורים ופר יום הכפורים צהיקש מפר כהן

המשיח דליהו גופיה יליף צהיקש בשלמא מזרחא של ירושלים דגמר יום הכפורים מפרה מצי הדך למיגמר מפר כהן משיח לרבי

פפא דפרק איזוהי מקומן דאמר צתר מלמד אזלינן ומלמד חולין הוא דפרה קדשי צדק הכיזת היא אצל היכי מלמד יום הכפורים

על פרה כיון דמלמד קודש הוא ויש לומר דפר יום הכפורים ופר כהן משיח לא צהיקש גמרי צהדדי אלא בגזירה שוה דעור

ובשר ופרש כדלעיל או בג"ש דהחטאת החטאת מהדדי דצכולהו כתיב החטאת ולא כמו שפירש רש"י דהיקש הוא והשתא ניחא

דהוא ליה דבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה ופר העלם נמי לנאמן דאמר הימנו ודבר אחר הוא היקש לאו צהיקש

יליף אלא בגזירה שוה דהחטאת החטאת ואפילו לר' מאיר דפליג צס"פ התערוצות (גס זה שם) אההוא דרשא דחטאת וקאמר אינו

צריך הרי הוא אומר לכפר כו' לאו משום דלית ליה גזירה שוה אלא ה"ק אינו צריך גזירה שוה לטומאת בגדים דמקרא דלכפר

מחנה מגזירה שוה דמחוץ למחנה כרבי שמעון וקשה אמאי אינטריך לרבי שמעון מחוץ למחנה מיותר ללמד על פרה שלש מחנות נגמר לה מפרים הנשרפים כדגמר מקלל צר"פ נגמר הדין (סנהדרין דף מ:.) ויש לומר דשמא לרבי שמעון מקלל נמי מפר יוה"כ גמר כמו פרה ועוד תימה לידן נגמר מקלל שיהא חוץ למחנה מיום הכפורים דמטמא בגדים חוץ למחנה אחת ולא נגמר חוץ לג' מחנות משריפת פרים ויש לומר מסתברא משריפה אית לן למיגמר דאידי ואידי הכשירו שם מקלל לטוקלו ופרים לשורפן אצל טומאת בגדים שחוץ למחנה אחת אינן הכשירו אצל תימה מאי אינטריך קרא צפ' השוחט והמעלה (זמנים דף ק:.)

משיח כדפירש רש"י מדדרשי לפר זה פר יום הכפורים דאיתקש בההוא קרא לפר כהן משיח ולפר העלם וצקרא אחריתי דכתיב

ואת פר החטאת ואת שער החטאת שאין תלמוד לומר החטאת חטאת אלא החטאת ימירא לשאר נשרפין הוא דאסא הרי

איתקשו להדיי וכל שכן דקשה טפי הכא דגמר פרה בגזירה שוה מפר יום הכפורים ופר יום הכפורים צהיקש מפר כהן

המשיח דליהו גופיה יליף צהיקש בשלמא מזרחא של ירושלים דגמר יום הכפורים מפרה מצי הדך למיגמר מפר כהן משיח לרבי

פפא דפרק איזוהי מקומן דאמר צתר מלמד אזלינן ומלמד חולין הוא דפרה קדשי צדק הכיזת היא אצל היכי מלמד יום הכפורים

על פרה כיון דמלמד קודש הוא ויש לומר דפר יום הכפורים ופר כהן משיח לא צהיקש גמרי צהדדי אלא בגזירה שוה דעור

ובשר ופרש כדלעיל או בג"ש דהחטאת החטאת מהדדי דצכולהו כתיב החטאת ולא כמו שפירש רש"י דהיקש הוא והשתא ניחא

דהוא ליה דבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בגזירה שוה ופר העלם נמי לנאמן דאמר הימנו ודבר אחר הוא היקש לאו צהיקש

יליף אלא בגזירה שוה דהחטאת החטאת ואפילו לר' מאיר דפליג צס"פ התערוצות (גס זה שם) אההוא דרשא דחטאת וקאמר אינו

צריך הרי הוא אומר לכפר כו' לאו משום דלית ליה גזירה שוה אלא ה"ק אינו צריך גזירה שוה לטומאת בגדים דמקרא דלכפר

מחנה מגזירה שוה דמחוץ למחנה כרבי שמעון וקשה אמאי אינטריך לרבי שמעון מחוץ למחנה מיותר ללמד על פרה שלש מחנות נגמר לה מפרים הנשרפים כדגמר מקלל צר"פ נגמר הדין (סנהדרין דף מ:.) ויש לומר דשמא לרבי שמעון מקלל נמי מפר יוה"כ גמר כמו פרה ועוד תימה לידן נגמר מקלל שיהא חוץ למחנה מיום הכפורים דמטמא בגדים חוץ למחנה אחת ולא נגמר חוץ לג' מחנות משריפת פרים ויש לומר מסתברא משריפה אית לן למיגמר דאידי ואידי הכשירו שם מקלל לטוקלו ופרים לשורפן אצל טומאת בגדים שחוץ למחנה אחת אינן הכשירו אצל תימה מאי אינטריך קרא צפ' השוחט והמעלה (זמנים דף ק:.)

צמחנה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כשם שפרשו כו' מה הוצאתו בשרו בעורו אף:

	מוסף רש"י	
	חובא בסוף המסכת	

רבינו חננאל

דילפי מפר העלם דבר של צבור שנאמר בו בפר העלם דבר של צבור על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו, ונאמר בעולה קרבו ראשו וכרעיו, מה להלן ע"י ניתוח, שנאמר והפשיט את העולה ונתח אותה לנתחיה, אף פר העלם דבר ע"י ניתוח. אי מה העולה ניתוחה אחרי הפשט עורה מבשרה, אף זה הפר ניתוחו שלא היה מפשיט העור מן הכשר, אלא היה מנתחם בעודו העור דבוק על הכשר.

הבשר, הוטפתה היכן שורפין אותו אביית הדשן הגדול חוץ לירושלים ולצפונה של ירושלים חוץ לג' מחנות (והיקיפון) (והדוקיפון) של כהנים היו בעמידים מפני דוחק העם כדי שלא יהיו קופצין לראות ונפליין מאימתו

מוטמאין בגדים וכו'. ת"ר

להלן בפר כהן משיח אתה נותן חוץ לג' מחנות וכאן חוץ למחנה אחת.

אם כן מה ת"ל אל מחוץ למחנה, ללמד כיון שיצאו חוץ לחומת העזרה מטמאין בגדיהן ומצויאין אותן לשורפן, כדתנן בובחים סוף פרק טבול יום, היו סובלין אותן במוטות יצאו הראשונים חוץ לחומת העזרה והאחרונים לא יצאו.

הראשונים מטמאין בגדים והאחרונים אין מטמאין עד שיצאו כו'. והתם בפר כהן משיח מנא לן דחזין לג' מחנות. דתניא והוציא את כל

ג' מחנות וכו', ופשטה בפר כהן משיח כתיב אל מחוץ למחנה אל שפך הדשן

למדנו ששפך ראשו הוא חוץ למחנה למה כתיב והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה להוסיף לו חוץ למחנה

אחר. עוד בפר העדה כתיב ושרף אותו כאשר שרף את הפר הראשון. והוא פר כהן משיח. וממילא ידעינן דחוץ למחנה ישרף, למה כתב

בו נאל מחוץ למחנה ליתן מחנה אחר הרי ג' מחנות. ובתיב והשליך אותה אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן. ש"מ ששפך הדשן במזרח היה. הנה למדנו שפר כהן משיח היה גשרף חוץ

לג' מחנות למזרח ירושלים. וכן פר העדה. ור' שמעון דאמר משיצת האור בירובן דאישותיר ליה אל מחוץ למחנה מופנה גמיר ביה

גזירה שוה מפר כהן משיח. כדתניא ר' אליעזר אומר נאמר בו מחוץ למחנה כו'. ורבנן דמפקי אל מחוץ למחנה [וחזין לחומת עזרה [מטמא בגדים] הני היכא

היה שריף להו, אמרינן שריף להו לצפון ירושלים חוץ לג' מחנות כדתניא כו'.